

Carles Jardí Pinyol

Bústia d'ocàs

Premi Poesia religiosa dels LXVII Jocs Florals Vila de Nules
(2021)

LXVII JOCS FLORALS 2021

VILA DE NULES

(Premi tema religiós o ètic)

BÚSTIA D'OCÀS

PRIMAVERA

Rodejat de vida per tots costats,
maldant la furtadora nit que tot ho pren,
contemplo la natura que desperta el dia,
que retorna el rebrot de l'esperança reiterada.
Els vols de les orenetes, seguint l'impacte del Sol,
em reviu la infància i m'aferro a aquesta sensació,
tot segellant els sentits ben endins,
no sigui que els hagi de menester durant aquesta meva tardor
que desperta, any a any, a cada primavera.
Encomano aquesta vitalitat al meu entorn,
pujant al cim del terme per escampar-la als vents,
perquè em sigui retornada amb temps i llum
que m'acompanyin en la nit, fent-la ben dolça.

RES ÉS PERFECTE

En ple procés de deformació,
segueixo sense trobar certeses.
Res és perfecte
i precàries són les respostes.
Sempre renunciant a molt,
per escollir una sola opció.
Voldria triar tantes vides,
de les que no en soc protagonista,
com cada una de les que més estimo.
Finalment visc l'aplec de totes elles.

CONSTANT IMPROVITZACIÓ

Segueixo en la provisionalitat,
em sento en constant improvisació
i cerco no defallir en la temptativa
de donar valor a la vida mateixa.
Omplo el viure d'insuficiències
i el guarneixo de mancances.
Assolir el propòsit em satisfà
i em motiva per continuar.
És quan dono certesa a l'ambigüitat
i l'envernisso de sentit.
Em sento retrobat en el meu desconcert.
Llavors, m'adono que no faig res més
que posar la catifa a la mort.

TEMPS DE LLUM

A la façana emblanquinada
el rellotge contempla
com passa la vida,
les vides pel davant.
Marcant el temps de llum,
diu quan s'ha d'acabar la tarda
i és el campanar qui avisa
de quan ha de començar el dia.
Però ara, el capvespre ja jau,
el temps de llum s'atura
i les veus de l'aire destapen
tots els jos i llurs ombres.
La realitat despulla els somnis
sobre les hores nocturnes.
I tantes vides distintes surten al carrer,
com tots els colors dels mils capells
que poden cobrir un mateix cap.
Esperits terrenals creatius i destructius
juguen a l'atzar.
El crupier de les hores
dona carta a l'harmonia i al conflicte,
aposten patrons de la serenor
i obrers de la ira.
L'ombra i la llum s'abracen,
s'acoblen, confonent la nit.
El cant de l'oriol posa ordre al desori
i desperta l'alba.
Les matines dissolen la fosca
i abillen el temps de llum.
I els jos es tornen a vestir.

COR DE NEN

Un vent glaçat li asseca la pell,
una esgarrifança li clava.
No li ve del nord, li ve de dins,
en veure l'ombra del vagabund
que en girar-se, veu l'infant feliç,
i en tornar, és un vell emmarcit.
Un cingle al davant del seu somni
i un vol valent sobre el vertigen
d'un cor que sempre ha estat de nen.

CARRER EMPEDRAT

Camino pel mig del carrer empedrat,
l'infant em segueix xutant una llauna.
Ell canta a viva veu i jo parlo en silenci.
M'hi apropo, però ell no em veu.
La il·lusió li irradia l'espai
mentre la realitat me'l forada.
Cerco el recer en la seva mirada,
difuminada pel forat de l'existència.
Continuo camí pel carrer empedrat.

BÚSTIA D'OCÀS

Segueixo camí vida enllà,
m'omple les butxaques d'intencions.
Cerco al temps el seu sentit més pla
i valoro més les emocions.

Sota aquest cel tots hi hem passat.
L'hi hem confiat més d'un projecte.
La mort n'és un que no he oblidat.
Persisteix dins de l'intel·lecte.

L'aire segueix entrant clar i net,
i encara em depura per dins,
quan allargo l'esguard de l'indret.

Per on difuminen els camins.
Bústia d'ocàs que resol el plet,
I t'adones que som interins.

TENIR PROJECTES

Em faig gran pendent avall,
sense fre, anant cara a la mort,
lluitant contra el temps, endebades,
allargant el passat per alentir el futur.
Com més el persegueixo, més accelera.
M'adono del viure quan vaig acabant
i vaig acabant quan me n'adono.
I vull pensar que no visc en un final de ruta,
sinó en un trajecte que té final.
En un camí on m'hi passejo, amunt i avall,
mentre no para d'avançar.
La gravetat no és no acabar els projectes,
sinó no tenir-ne.

ESCRIC SOBRE LA VIDA

Escric sobre la vida
que és com escriure sobre la mort.
Escric sobre la natura
i el vaivé de les estacions,
que és com escriure sobre la mort.
Escric sobre els moixons, el cel i la terra,
les alegries i les pors,
què és com escriure sobre la mort.
Escric sobre la poesia i les flors,
el sol i la lluna, el dia i la nit,
que és com escriure sobre la mort.
Escric, en soledat, sobre tot el que he dit
perquè res no seria sense la mort.

FINITUD

Sempre estic en transit cercant, a diari,

l'objectiu de sobreviure.

El canvi és constant i el pensament canviant.

Adaptació inevitable.

El cos es pur moviment que quan detura, esdevé rovell.

Tot final de trajecte és la finitud.

NO ESPERO, FUTUR

No espero, futur, que em portis presents.

Soc jo que et retinc, destapant amb pausa l'hora del rellotge.

No sé si ets abans o després.

Soc jo que em giro, amb vertigen, veien com arribes.

No sé si ets al darrera o al davant.

No t'espero, futur, ja m'atraparàs!

EL TEMPS I LA PARAULA

El temps no el puc retenir,
com tampoc l'aigua dins del cistell.

No el puc guardar
i el seu pas em desgasta tant
com l'aigua mulla la panera.

Tampoc en puc prescindir
perquè és la pròpia vida.

És el flux indeturable
que em transporta cap a la mort.

Només la paraula el paralitza
i, quan s'escriu, el derrota
perquè el mot esdevé immortal.

L'ALBADA

L'albada roman expectant el nou dia.

El anhels dels que no hi són

bateguen més fort que mai.

El silenci trencat per l'ocell

dona treva a la llum de l'astre.

Si no són els nostres,

seran els ulls dels fills

qui fitaran els somriures.

Llavors, tot allò que s'ha perdut,

tot allò que s'ha donat,

tindrà el seu fruit.

LA FUITA NO ÉS PERMESA

La fuita no és permesa.

El viure ve inclòs en el preu.

No son barates les unces del pes

que duc a l'esquena i em clivella la pell.

Els rams de lliris blancs dedicats als morts

pesen tant com la runa de l'existència

que palejo per allargar la inèrcia, que em ve donada.

Sense remei, clavo puntals a l'habitable de la vida,

per sostenir-la amb dignitat i donar-li vigor de poema.

L'ABRAÇADA DE LA TARDOR

L'abraçada de la tardor
em refresca el cos nu
i cauen les pampes torrades.

Aviat l'aigua s'endurà de sotrac
la llum brillant d'estiu,
posant ocres i verolats.

El món feraç
deixarà pas a l'introspectiu.

Es despertarà l'ànima.
S'adormirà el cos.

I tot seguirà.

VIURE EN SOMNIS

Vull pensar els meus somnis
perquè els pugui gaudir de nit.

Els cerco ben despert
per triar-los a la carta.

Vull surar damunt del temps
i que el vent em dugui.

Vull dormir despert
per poder viure en somnis.

EL MIRALL

Miro el mirall i em veig desconegut.
Un nen definit pel temps indefectible,
un home de plecs marcats per les llunes.
L'ahir i l'avui en un instant de realitat.
La ment em viatja sense parar
entre el què era i el que soc.
Veig i sento dins d'un cos ocupat
per un pensament incert.
L'espill sempre em presenta el passat,
mai aconsegueixo llegir-li el futur.
Em mostra la identitat que encara cerco.
I vull deslliurar-me d'aquest miratge
al que m'aferro com a única salvació.
I m'afanyo a picar al teclat les paraules
d'una definició que venci el temps.

RECONEIXEMENT D'ADVENT

Ara que el dia no té escalf,
ara que la llum escasseja
i l'hora sempre és tardana,
és el moment del recolliment.

Ara que l'astre brilla d'esquitllada
i que el rellotge de sol
no té temps per marcar l'hora,
és el moment de fer balanç.

La dignitat és el passiu
que mira vers el cel nou,
per demanar perdó,
per donar les gràcies,
mesurar les paraules
i reconèixer la imperfecció.

CLOC ELS ULLS

Cloc el ulls i ensumo la malenconia;
enfosqueixo els records
i hi flueixo d'anada i tornada.
La solitud del silenci se'm queda embastada
a les parpelles del cor
i em renta l'ànima.
Vull cenyir l'esguard per veure-hi net
i sentir els sospirs.
Vull dilatar l'esma, esgranar la por
i revifar l'ésser.

EL SILENCI EM PARLA

El silenci em parla a cau d'orella,
amb totes les veus que més estimo.
La quietud m'inunda, però no m'ofega.
Cabusso en apnea dins meu.

Fondejo la terbolina fins trobar els mots.
Sense alè, els recullo dins la xarxa
i els combino amb verbs i atributs
fins trobar sentit íntim i emotiu.

La calma em dicta fil per randa.
I quan prenc alè, diposito sobre el blanc
el que no he escrit encara
i l'aire recupera la seva plenitud.

QUÈ SOC JO?

Arrossego tantes vides dins l'ànima del cos,
que no sé si soc jo.

A vegades, em sento un ombra sempre canviant,
al so del fanal, pels plans de l'espai.

Sovint, soc un fluid de mots que cerquen el significat més precís,
dins la ment i les venes de la sang.

No sé què soc jo.

Soc el jo de les persones que estimo, que admiro,
que retinc en la memòria, que sempre venen amb mi
i les reclamo darrera les parpelles.

No sé si soc jo.

Soc l'amor i l'odi, el disgust i el plaer,
el plor i la rialla, la dedicació i l'abandó,
l'individualisme i la generositat.

No sé què soc jo.

Soc la força que m'empeny a no ser jo?

Soc el jo que s'esforça a no ser-ho?

Soc ells o jo?

Soc la mort o la vida?

Què soc jo?

HE SOMIAT QUE M'ADORMIA

He somiat que m'adormia
i collia el fruit de l'arbre del silenci.
Dormia en el meu somni
dins la despullada nit
que mostrava sa pell blanca.
Volia tocar l'albor amb la mà estesa
i amb la lleugeresa vaig volar
fins fer un trauc a la fantasia,
d'on sortí música en la quietud
que em feu adormir
dins del somni on m'adormia.

NO TINC POR DE LA MORT

*No tinc por de la mort,
em diu la mare amb posat trist,
tinc por de la vida, de les persones,
dels mals entesos i de que encara no hem après
a posar-nos en el lloc de l'altre.*

La mare apropa la seva cara,
em vol donar una besada,
li apropo la meva i li diposita un bes d'amor.
L'ajudo a plegar els llençols.
Ho fa amb delicadesa i amb cansament retingut,
com si fos la darrera vegada.

*No tinc por de la mor,
diu amb mirada complaguda,
tinc por que es perdin les besades,
les abraçades i el donar.*

Els seus trets són els meus, el seu cabell el duc jo.
Carles, no tinc por de la mor.

He après el seu poema.

A LA MARE

Des de la cadira de la padrina,
la mare mira com passen pel carrer.
Pedaç a la falda, l'agulla enfila;
als peus el gat, el cistell i el didaler.

Em veig jugant pel terra del menjador.
D'un petit racó es fan escenaris;
d'un tros d'escarrotxa, cotxe de motor;
cavalls, soldats, herois i mercenaris...

La padrina sorgia peces velles.
Per eines: agulla enfilada i didal.
Cosia aquell lloc amb històries belles.
La flaire de rosa se'm feia ritual.

Ara des de la taula, amb l'ordinador
veig a la mare comptant silenciosa.
L'observo com trenca el polsim volador
del raig de la tarda cadenciosa.

A la vora del balcó broda els records,
difusos en el feix del canó de llum,
sobrefila bells i coneguts acords
que omplen l'estança de l'enyorat perfum.

Compta els punts de la peça de "canyamàs",
miratge de quan anava a costura.
Dibuixos de nen tatua traç a traç.
Cus testament al temps que no detura.

Plena de memòria i paraules que no diu,
sortides d'una ment massa distreta
i d'unes mans plenes d'amor i caliu,

que dona a la planta de la torreta.

Cuida els “potus”, rosers i violetes,
deambula per casa sense sentit.

Retornen a l’aire preguntes fetes,
actua com si tot estès decidit.

És la imatge tranquil·la de qui endreça
el passadís entre l’avui i l’ahir.

Reté en la postura dolça tendresa.

Li he de portat una flor del gessamí.

DECADÈNCIA

Miro de replegar les paraules
que li rellisquen per la comissura
i donar-les-hi el sentit precís
que cerca la seva ment dispersa.

Uns ulls apagats em miren,
ara veuen un estrany,
ara em reconeixen
i em dipositen un tel d'escalfor.

Encara mostra els tics manuals
de quan feia costura,
com si li veiés el didal.

La falda que m'havia tingut,
arreplega els mots caiguts
i els espigolo amb cura.

LA MORT QUE ENS ACOMPANYA

La mort que ens acompanya
sembra aridesa per la cambra,
convertint en runa cada respir
i en sequera cada alè.

El cos ja no recorda la vida,
però roman en ell petjada segura
i una estela de dedicació abnegada.

Una presència que ja no hi és.

La mort desenfila, pacient,
el que la vida ha cosit,
desembasta els sargits del cor,
deixant la veu en la memòria.

El temps, que ho testifica,
guarda a les butxaques
l'absència que marca l'hora
en el rellotge de paret.

LA MORT

No ha estat per la nit,
que és quan volem tornar a casa,
quan les pors s'empoderen
i esgarrapen el coratge.
Ha estat a trenc d'alba,
quan la llum es disposa a apagar l'ombra
i a revifar l'ànim.

Feia dies que es passejava pacient,
escolant-se d'una cambra a l'altra,
per les ranures de les portes,
respectant la vida, deixant un cert regust amarg
i una aspra sequera en l'ambient de la llar.

No ha estat cap urpa,
sinó una carícia de porcellana
qui li ha pres el darrer batec.
Ha estat un fil de seda,
que sense notar-lo li ha cosit l'alè,
deixant-li les mans fredes a sota el llençol,
mentre la llum ha pres vida.

L'ESCLETXA DE CLAROR

La mare sempre havia deixat la porta entreoberta
a la nostra cambra d'infants,
creient que un pensament de pàl·lida claror
faria allunyar les seves pors.
Seria un badall de respir on dormir plàcidament,
per on fugirien les seves temences
i entraria el seu àngel de la guarda.
La mateixa porta que la mare seguia entreobrint
a la cambra , ara del pare,
per sentir els seus respirs i silencis
i per deixar pas al seu àngel.
L'escletxa de claror sempre havia estat l'alè
que ella necessitava per sentir als seus ben segurs.
Ara, per la mateixa ranura,
ella ha sortit de la mà del seu àngel,
deixant la cambra recollida
i les seves pors i temences plegades als peus del llit.

LA MÀ QUE ENS DONA EL VIURE

No ens desestimem,
ni ofeguem els mots amb el plor.
Fem surar el cor dins l'alegria
que l'ara és l'ahir i el futur ja ha arribat;
que els camps brosten en primavera,
la flor esclata a l'estiu,
la fruita dona pas a la tardor
i els arbres despullats aguanten el fred.

No ens desestimem,
ni ofeguem els mots amb el plor,
que la vida repeteix vespres i matins,
lluï el sol o udoli el vent;
que un foc calent encén l'altre
i la cendra fa el llit a la flama.
Plantem-nos a l'alba amb l'afany nou
i agafem la mà que ens dóna el viure.

LA POSTA, L'ALBADA I LA LLUNA DE TARDOR

Tots els buits de mi omplen ma vida,
saturada de prioritats sense vàlua.

La posta, l'albada i la lluna de tardor
ocupen l'espai de dins el pit,

I m'indiquen com el temps
embolcalla les preferències,

empenyent a la tristor i fent lloc
per farcir-lo d'emoció.

LA VIDA S'HA ENCONGIT

La vida s'ha encongit
com la roba de cotó
rentada en aigua calenta.

Tot em va balder
i em penja el viure
d'un trau de botó.

Han mort molts jos
i n'han renascut d'altres.

El d'ara farà equilibris
per damunt del fil de cosir.

EN AQUEST LLOC

En aquest lloc puc aturar la calma,
m'hi dissolc en fragments que esdevenen part
i es confonen en morada de records.

Encerclo els somnis que em fan vulnerable,
els sembrot a un pam de terra perquè brotin
i esdevinguin il·lusions renovades.

En aquest lloc m'hi aboco en cos i ànima,
m'hi clavo com un plançó d'arrel jove
i hi cerco la memòria profunda;

M'hi bec la saba que em dona la vida,
li faig ofrena de les meves dèries
i li planto un crisantem de color blanc.

SONET A MA LLENGUA

Sento en mi la veu del pare,
pentino els rinxols de la mare.
He jugat els seus jocs i ells els meus.
Ens han dolgut les mateixes nafres.

Jo surto d'ells i ells ho fan de mi
en fer un gest, en dir una paraula,
en mirar-me al mirall,
en les herències que l'edat descobreix.

L'heura del meu passat encara brota,
s'obre el record com una flor
i m'arriba pel camí de la carn.

He mamat la llengua i la parla.
Pètals blancs que només són
ofrenes sortides de dins.

ENYORANCES

Carrer ple de vida i d'anys breus com la nit.
La boira t'és fidel i el vent et fa de poeta.
Racons plens de fervor i d'olor a encens.
Sonen les campanes d'ànima viva.
Dringuen als pensaments de revolució,
d'aquells qui creuen també en la llibertat.
Quan no hi soc, res més crida al meu cor
que no sigui el teu enyorat record.
Juntament amb el dolç cant de la mare,
el retorn a l'espatlla de la mà del pare
i la càlida mirada del germà gran.
El meu timó només navega al mar tranquil
d'aquestes preuades enyorances.
Viviu dins meu i la vida no és si no hi sou.